

නිපුණතාව 09

ව්‍යාපාර කටයුතුවල සාර්ථකත්වය සඳහා සන්නිවේදනය සම්ප්‍රදායි ව යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව තහවුරු කරයි.

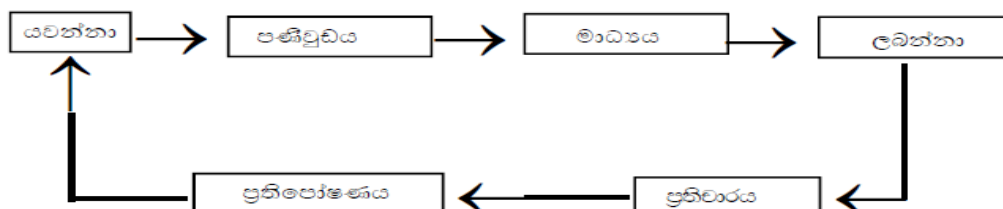
නිපුණතා මට්ටම 9.1 : සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියක සාර්ථකත්වයට තුඩු දෙන සාධක විමසයි.

ඉගෙනුම් ඵල :

- සන්නිවේදනය යන්න පැහැදිලි කරයි.
- ව්‍යාපාරික කටයුතුවල දී සන්නිවේදනයේ ඇති වැදගත්කම පෙන්වා දෙයි.
- සාමාජික කටයුතු සඳහා සන්නිවේදනයේ වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි.
- සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය රූප සටහනකින් දක්වයි.
- සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ මූලිකාංග පැහැදිලි කරයි.
- සඵලදායී සන්නිවේදනයක තිබිය යුතු ගුණාංග ලැයිස්තුවක් සකසයි.
- පණිවුඩයක් සකස් කිරීමේ දී අවධානය යොමු විය යුතු කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් වෙමින් අවස්ථාවට උචිත පණිවුඩයක් සකස් කරයි.

විෂය සිද්ධාන්ත එක මිටකට :

- එක් පාර්ශ්වයකින් තවත් පාර්ශ්වයකට හෝ පාර්ශ්ව කිහිපයකට තොරතුරු යැවීම, ලැබීම, තොරතුරු තේරුම් ගැනීම හා බෙදා ගැනීම සන්නිවේදනය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.
- සන්නිවේදනය ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා මෙන් ම සාමාජික කටයුතු සඳහා ද වැදගත් වේ.
- ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා සන්නිවේදනයේ ඇති වැදගත්කම
  - වෙළෙඳ ගනුදෙනුවල දී අදාළ පාර්ශ්ව අතර අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා
  - සේව්‍ය සේවක සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම සඳහා
  - මානව හා භෞතික සම්පත් මනාව කළමනාකරණය කිරීම සඳහා
  - අලෙවි ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා
- සාමාජික කටයුතු සඳහා සන්නිවේදනයේ වැදගත්කම
  - සාමාජිකය වශයෙන් අදහස් හා පණිවුඩ හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා
  - ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සිදු වන සිදු වීම් පිළිබඳ ව ක්ෂණික ව දැන ගැනීම සඳහා
  - අධ්‍යාපනික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා
  - තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමග ඇති වන නව සොයාගැනීම් දැනගැනීම සඳහා
  - දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් සමාජ සම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීම සඳහා
- සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය පහත සඳහන් රූප සටහන මගින් දක්විය හැකි ය.

- සන්නිවේදන ක්‍රියාවලියේ මූලිකාංග

- යවන්නා (sender)

පණිවුඩය යවන පාර්ශ්වය වේ. වාචික ව නම් කථකයා, දේශකයා ආදී වශයෙන් ද ලිඛිත ව නම් එහි අත්සන යොදන්නා හෝ ආයතනය හැඳින්විය හැකි ය.

- පණිවුඩය (Message)

පණිවුඩය යවන්නා, පණිවුඩය ලබන්නාට සපයන තොරතුරු වේ.

- මාධ්‍යය (Media)

තොරතුරු ලබා දෙන්නේ කෙසේ ද ? තොරතුරු ලබා දීම සඳහා යොදා ගන්නා සන්නිවේදන මාධ්‍ය

නිදසුන් : වාචික මාධ්‍ය, ලිඛිත මාධ්‍ය

- ලබන්නා (Receiver)

පණිවුඩය ග්‍රහණය කර ගන්නා පුද්ගලයාවේ. ඔහු පාඨකයෙක්, ශ්‍රාකයෙක් , ප්‍රේක්ෂකයෙක් විය හැකි ය.

- ප්‍රතිචාරය (Response)

පණිවුඩය ලබන්නා විසින් ඇසුරුණ හෝ කිය වූ පණිවුඩය පිළිබඳ ව ක්‍රියා කරන ආකාරය

- ප්‍රතිපෝෂණය (Feedback)

පණිවුඩය ලැබුණ බව, එය තේරුම් ගත් බව තහවුරු කරමින් පණිවුඩය ලබන්නාගෙන් පණිවුඩය යවන්නාට ලැබෙන ප්‍රතිචාරයයි.

- සඵලදායී සන්නිවේදනයක තිබිය යුතු ගුණාංග

- නිවැරදි බව
- සංක්ෂිප්ත බව
- පූර්ණ බව
- පැහැදිලි බව
- ආචාරශීලී බව
- නිශ්චිත බව
- සැලකිලිමත් බව
- පිරිවැය අවම බව
- වේගවත් බව

- පණිවුඩයක් සකස් කිරීමේ දී පහත දැක්වෙන කරුණු කෙරෙහි සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

- පණිවුඩයේ ස්වභාවය
- පූර්ණත්වය
- නිවැරදි බව
- ආචාරශීලී බව
- ග්‍රාහකයාට තේරුම් ගැනීමේ හැකියාව
- සංක්ෂිප්ත බව
- නිශ්චිත බව

නිපුණතා මට්ටම 9.2 : විවිධ සන්නිවේදන ක්‍රම විමසමින් ඵලදායී ව සන්නිවේදනයේ යෙදෙයි.

ඉගෙනුම් ඵල :

- සන්නිවේදන මාධ්‍ය හඳුන්වයි.
- එක් එක් සන්නිවේදන මාධ්‍ය සඳහා සන්නිවේදන ක්‍රම ඉදිරිපත් කරයි.
- නවීන විද්‍යුත් සන්නිවේදන ක්‍රම පැහැදිලි කරයි.
- විද්‍යුත් නො වන සන්නිවේදන ක්‍රම පැහැදිලි කරයි
- ව්‍යාපාර ආයතන යොදා ගන්නා අභ්‍යන්තර හා බාහිර සන්නිවේදන ක්‍රම ලැයිස්තුගත කරයි.
- සඵලදායී සන්නිවේදනයට ඇති බාධා පෙන්වා දෙයි.
- සන්නිවේදනයට ඇති බාධා පිටු දැකීමට ක්‍රමෝපාය යෝජනා කරයි.
- විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍යවල වාසි අවාසි සාකච්ඡා කරයි.

විෂය සිද්ධාන්ත එක මිටකට :

- සන්නිවේදන මාධ්‍ය පහත පරිදි වර්ග කෙරේ.
  - වාචික මාධ්‍යය
  - ලිඛිත මාධ්‍යය
  - සංඥා හා සංකේත මාධ්‍ය
- ව්‍යාපාර ආයතනයක සන්නිවේදනය සිදු වන ආකාරය අනුව පහත ආකාරයට ද වර්ග කළ හැකිය.
  - අභ්‍යන්තර සන්නිවේදනය
  - බාහිර සන්නිවේදනය
- අභ්‍යන්තර සන්නිවේදනය යනු ව්‍යාපාර ආයතනය තුළ විවිධ පාර්ශ්ව අතර තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමය.
- අභ්‍යන්තර සන්නිවේදනයේ දී ,
  - අයිතිකරුවන් - කළමනාකරුවන් අතර
  - සේවකයින් - සේවකයින් අතර
  - දෙපාර්තමේන්තු - දෙපාර්තමේන්තු අතර විවිධ තොරතුරු හුවමාරු වීම සිදු වේ.
- බාහිර සන්නිවේදනය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ව්‍යාපාර ආයතනයක් ව්‍යාපාර ආයතනයෙන් බාහිර පාර්ශ්ව හා ආයතන සමග තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම ය.
- බාහිර සන්නිවේදනයේ දී
  - ව්‍යාපාරය - ගනුදෙනුකරුවන් සමග
  - ව්‍යාපාරය - වෙනත් ව්‍යාපාර, සැපයුම්කරුවන් අතර තොරතුරු හුවමාරු වීම සිදු වේ.

- විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍යය මගින් සන්නිවේදනය සිදු කරන ආකාරවලට නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

වාරික මාධ්‍ය	අභ්‍යන්තර	විද්‍යුත්	ඉන්ටර්නෙට්
		විද්‍යුත් නො වන	සම්මුඛ සාකච්ඡා, සම්මන්ත්‍රණ, අභ්‍යන්තර රැස්වීම්
	බාහිර	විද්‍යුත්	දුරකථන, ජංගම දුරකථන, ශබ්ද විකාශ යන්ත්‍ර හඬ තැපෑල
		විද්‍යුත් නො වන	අඩබෙරය, මහජන රැස්වීම්
ලිඛිත මාධ්‍ය	අභ්‍යන්තර	විද්‍යුත්	විද්‍යුත් දැන්වීම් පුවරු, E-mail
		විද්‍යුත් නො වන	මෙමෝ පත්‍ර, නිවේදන, දැන්වීම් පුවරු, වාර්තා
	බාහිර	විද්‍යුත්	Fax, E-mail, විද්‍යුත් දැන්වීම් පුවරු, SMS සේවාව
		විද්‍යුත් නො වන	ලිපිය, පුවත්පත්, සඟරා, බැනර්, පෝස්ටර්, ගැසට් පත්‍ර
සංඥා හා සංකේත	අභ්‍යන්තර	විද්‍යුත්	විදුලි සිනුව, අභ්‍යන්තර අනතුරු ඇඟවීමේ සංඥා
		විද්‍යුත් නො වන	සිනුව, මඟ සලකුණු , ආයතනයේ පිහිටීම දක්වන සැලැස්ම, වම් දකුණ හඳුනා ගැනීමේ පා සලකුණු
	බාහිර	විද්‍යුත්	අනතුරු හඟවන නලා, විදුලි සංඥා (colour light) ගිලන් රථ සංඥා
		විද්‍යුත් නො වන	ඇසුරුම් සංකේත, දුම්රිය හා මහාමාර්ග සංඥා, බිහිරි අය සඳහා භාවිත වන සංඥා, ක්‍රීඩා විනිසුරුවාගේ තීරණ ලබා දීම, රථ වාහන හසුරුවන්නන්ගේ අංග චලන

- විද්‍යුත් සන්නිවේදනය
- තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ සංවර්ධනය සමඟ බිහි වූ සන්නිවේදනය විද්‍යුත් සන්නිවේදනය වේ.
- නවීන විද්‍යුත් සන්නිවේදන ක්‍රම කිහිපයක් පහත දැක්වෙන අයුරින් පැහැදිලි කළ හැකි ය.

අන්තර්ජාලය - (Internet)

පුළුල් පරාසයක් ආවරණය කරන පරිගණක ජාලයක් හෙවත් අන්තර්ජාතික වශයෙන් ඇති පරිගණක ජාලයකි. ජාලයන්ගේ ජාලය ලෙස ද අන්තර්ජාලය විස්තර කළ හැකි ය. මෙහි දී විවිධ ස්ථානවලින් ඇතුළත් කෙරෙන තොරතුරු පෞද්ගලික පරිගණක ආශ්‍රයෙන් ලබා ගත හැකි ය.

විද්‍යුත් තැපෑල - (E- Mail)

පරිගණකයකින් පරිගණකයකට අන්තර්ජාලය මගින් පණිවුඩ හුවමාරු කිරීම විද්‍යුත් තැපෑල ලෙස හඳුන්වයි. විද්‍යුත් ව සකසන ලද පණිවුඩය වෙතත් අයකුට යැවීමට නම් යවන්නාට හා ලබන්නාට අන්තර්ජාල පහසුකම් මෙන් ම E- Mail ලිපින ද තිබිය යුතු ය.

ඉන්ට්‍රානෙට්- (Intranet)

අන්තර්ජාලය පදනම් කර ගනිමින් ව්‍යාපාර ආයතනය තුළ ඇති දත්තවලට ළගාවීමට සලසා ඇති ආයතනමය ජාලයකි. මෙය පුද්ගලයෙකු හෝ ආයතනයක පාලනය යටතේ පවතින ජාලයක් වන අතර මෙම මගින් සපයන සේවා අවසරලත් අයට පමණක් ලබා දිය හැකි ය.

හඬ තැපෑල - (Voice mail)

යවත්තා විසින් දුරකථන මාර්ගයෙන් වාචික ව දෙනු ලබන පණිවුඩය, ජාල මාර්ගයෙන් පරාවර්ථනය වී පසු ව ලබා ගැනීම පිණිස තැටියක ගබඩා කිරීමේ හෙවත් පටිගත කිරීමේ ක්‍රියා පද්ධතියකි.

ෆැක්ස් යන්ත්‍ර - (Fax)

සාමාන්‍ය දුරකථන පද්ධතියක් මගින් ලිපි හා චිත්‍ර අඩංගු ලියවිලි ක්ෂණික ව යැවීමට හැකියාව ඇති විද්‍යුත් උපකරණය ෆැක්ස් යන්ත්‍රය වේ. ෆැක්ස් ක්‍රමයේ දී පණිවුඩය යවනු ලබන ෆැක්ස් යන්ත්‍රය මගින් අදාළ ලියවිලිවල ඡායා පිටපත් ඩිජිටල් තාක්ෂණය මගින් ලබා ගෙන ඒවා ලබා ගන්නා ෆැක්ස් යන්ත්‍රය වෙත පරිවර්තනය කරයි.

ජංගම දුරකථන - (Mobile phones)

වර්තමානයේ සන්නිවේදන තාක්ෂණයේ දියුණුව නිසා වන්දිකා තාක්ෂණය ඇසුරෙන් විවිධ ව්‍යාපාර කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා ජංගම දුරකථන උපයෝගී කර ගැනේ.

ඉන්ටර්කොම් - (Intercom)

දුරකථන ජාලයක් ආශ්‍රයෙන් ආයතනය තුළ තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමට පෞද්ගලික වශයෙන් ස්ථාපනය කර ගනු ලබන දුරකථන ජාලයකි.

- සඵලදායී සන්නිවේදනයට ඇති බාධා කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
  - නව තාක්ෂණ ක්‍රම භාවිතය පිළිබඳ ඇති දැනුම දුර්වල වීම
  - සන්නිවේදන උපකරණ භාවිතයේ දී සිදු වන බාහිර බාධා
  - පැරණි සන්නිවේදන ක්‍රම භාවිතයට ගැනීම
  - සන්නිවේදන ගලායාමේ මාර්ගයේ දී ඇති වන බාධා
  - සන්නිවේදන සැලසුම්වල ඇති දුර්වලතා
  - භාෂා ප්‍රශ්න, දැනුම, ආකල්ප වැනි දෑ
  - බාහිර පරිසරයේ ඇති වන බාධා
- සන්නිවේදනයට ඇති වන බාධා පිටු දැකීමට ගත හැකි විවිධ ක්‍රම උපාය කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
  - නව සන්නිවේදන උපකරණ භාවිත කිරීම
  - සන්නිවේදනය පිළිබඳ විවිධ නීති රීති පැනවීම
  - සන්නිවේදන කුළුණු පිහිටුවීමේ කටයුතු ව්‍යාප්ත කිරීම
  - ඩිජිටල් තාක්ෂණය භාවිත කිරීම
  - සන්නිවේදන ක්‍රම අවබෝධනය පිළිබඳ නව නීති රීති සම්පාදනය කිරීම

- විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍යවල වාසි හා අවාසි කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

වාචික සන්නිවේදන මාධ්‍යයේ වාසි :

- ගැටලුවක් වඩාත් විස්තරාත්මක ව ඉදිරිපත් කොට, සාකච්ඡා කොට ඉදිරිපත් කළ හැකි වීම
- තොරතුරු දෙන්නා හා ලබන්නා සම්මුඛ වීම
- තොරතුරු ඉතා ඉක්මණින් හා රහසිගත ව ඉදිරිපත් කළ හැකි වීම

වාචික සන්නිවේදන මාධ්‍යයේ අවාසි :

- භාෂාමය ගැටලු ඇති වීම
- වාචිකමය දුර්වලතා ඇති පාර්ශ්ව සමග තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමේ ගැටලු ඇති වීම
- තොරතුරු සන්නිවේදනය කළ බවට සාක්ෂියක් නො මැති වීම

ලිඛිත සන්නිවේදන මාධ්‍යයේ වාසි :

- වඩාත් විස්තරාත්මක ව තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ හැකි වීම
- තොරතුරු සන්නිවේදනය කළ බවටත්, ලැබුණු බවටත් සාක්ෂියක් ලෙස භාවිත කළ හැකි වීම
- දත්ත, සටහන්, වගු යනාදිය පහසුවෙන් සන්නිවේදනය කළ හැකි වීම

ලිඛිත සන්නිවේදන මාධ්‍යයේ අවාසි :

- තොරතුරු අවබෝධ කර ගැනීමේ දී ගැටලු ඇති වීම
- කියවීමේ හැකියාව නො මැති නම් තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීම අපහසු වීම
- තොරතුරු සන්නිවේදනය කිරීමේ දී විකෘති වීම

සංඥා හා සංකේත මාධ්‍යයේ වාසි :

- තොරතුරු කෙටියෙන් පැහැදිලි ව ඉදිරිපත් කළ හැකි වීම
- තොරතුරුවල නිරවද්‍යතාව ඉහළ මට්ටමක පැවතීම
- තොරතුරු පහසුවෙන් අවබෝධ කර ගත හැකි වීම

සංඥා හා සංකේත මාධ්‍යයේ අවාසි :

- දෘෂ්ඨි ගැටලු හා උෞෂ්‍යතා ඇති පාර්ශ්ව සමග තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීමේ ගැටලු ඇති වීම
- සංඥා හා සංකේත විකෘති වී යාමෙන් තොරතුරු සන්නිවේදනයට බාධා ඇති වීම
- සමහර සංඥා හා සංකේත අවබෝධ කර ගැනීමට අපහසු වීම
- සංඥා හා සංකේත අවබෝධ කර ගැනීමට ඒවා පිළිබඳ පෙර දැනුම අවශ්‍ය වීම